

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/77464,Konferencja-naukowa-Fort-III-Pomiechowek-przywracanie-pamieci-o-ofiarach-niemiec.html>
01.03.2026, 06:48

Strona znajduje się w archiwum.

Konferencja naukowa „Fort III Pomiechówek - przywracanie pamięci o ofiarach niemieckiego terroru” - Pomiechówek 28 września 2019

28.09.2019

Wojenna historia Fortu w Pomiechówku wiąże się z tragicznymi losami rodzin, przesiedlonych w 1941 r. z okolic Płońska, Sochocina i Nasielska oraz represjami wobec ludności żydowskiej. Jednak najtragiczniejszy moment w dziejach Fortu przypada na okres funkcjonowania więzienia śledczego niemieckiej Tajnej Policji Państwowej, Oddział w Ciechanowie/Płocku. Stał się wówczas Fort miejscem masowych egzekucji i martyrologii więźniów.

Podczas konferencji omawiane są dokumenty dotyczące więźniów Fortu III w Pomiechówku, między innymi cenne materiały przechowywane w zasobie Archiwum IPN. Prezentowane są także relacje świadków historii - ofiar i ich krewnych, przybliżające nieznane fakty z funkcjonowania obozu. Celem konferencji jest również pokazanie działań różnych instytucji na rzecz upamiętniania ofiar niemieckich zbrodni w Forcie III Pomiechówek.

Obrady otworzył prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Jarosław Szarek, który podkreślił, że „dla IPN jest niezwykle ważne, aby żadna ofiara nie została zapomniana, żeby wszystkim przywrócić imię, nazwisko i godny pochówek. Pamięć, która jest naszym zobowiązaniem, ale i przestrogą dla przyszłych pokoleń, przed tym dokąd prowadzi system totalitarny”.

Na uroczystość przybyli naocznymi świadkami zbrodni niemieckich, byli więźniowie Fortu III Pomiechówek i ich rodziny. Konferencja jest próbą podsumowania osiągnięć w zakresie upamiętniania ofiar i dowodem na to, że sprawa niemieckiego obozu Fortu III Pomiechówek nie została zapomniana.

Konferencja naukowa „Fort III Pomiechówek - przywracanie pamięci o ofiarach niemieckiego terroru” - Pomiechówek 28

września 2019

Geheime Staatspolizei
Zichenau

Personalien

Name: *Labenda, Julian*
geboren am: *29.6.94*
Geburtsort: *Nowy-Dwor*

OK 629/385

288
521/2595
62,43-2-125-

sygn. AIPN GK/2595

Geheime Staatspolizei
Staatspolizeistelle Jichenu/Schüttlerberg

B. Nr. III - 36/43 g -

Festgenommen am 28. Mai 1943 um 1943 Uhr. In das Durchgangslager
in Pomischewsk eingeliefert am 28. Mai 1943 um 1943 Uhr.

1. Bekuldigte-r: L a b e d a, Julian
geboren am: 29. Juni 1894 in: Nowy-Dwor Kreis: Plonak
Wohnort: Bugünde Familienstand: verh. Staatsangehörigkeit: Pole

2. Tatort: _____

3. Straftat: Deutschfeindliche Betätigung

4. Gekuldigte: _____

5. Wert: _____

6. Minderer: _____

7. Beweisaufkl.: _____

Wohnort: am 28. 5. 43 Wajen

8.09.1943

Geheime Staatspolizei

Zichenau

Personalien

Name: Chmūra, Wladyslaw

geboren am: 26.9.92

geburtsort: Tyczyn

29
27/11
EK 6234/120

+

420 III. w 434 / 424

Abkennzeichen: Br.

62.43-C-88-

IDN
BULAD
Personen

IDN
FELAD
FEL
com

49 47 Stefan
Stefan, Stefan

IDN
BULAD
Personen

Aufgenommen am: 26.3.43

Name: *Stefan*

Amtsbezeichnung: KAAst.

Stichwortartige Darstellung des politischen Lebenslaufes:

Dokumenty z zasobu Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej

[illegible]

46664. Hg. *Włodzisławski, Stanisław*,
geb. am 27.10.1902 in Warszawa.

✓ *Włodzisławski, Włodzisław*,
geb. am 2.1.1918 in Warszawa.

✓ *Włodzisławski, Zygmunt*,
geb. am 20.2.1918 in Łagisnak,

geb. am 27.1.1918 in Łagisnak.

✓ *Włodzisławski, Jan*,
geb. 24.1.1913 in Łowicz.

✓ *Włodzisławski, Teodor*,
geb. am 21.6.1914 in Baboschowo.

✓ *Włodzisławski, Miecz.*
geb. am 27.1.1914 in Szew.

✓ *Włodzisławski, Jan*,
geb. am 2.2.1918 in Baboschowo.

✓ *Włodzisławski, Antoni*,
geb. am 27.1.1915 in Baboschowo.

✓ *Włodzisławski, Antoni*,
geb. am 2.2.1901 in Szew.

✓ *Włodzisławski, Zygmunt*,
geb. am 20.1.1914 in Baboschowo.

✓ *Włodzisławski, Josef*,
geb. am 22.1.1903 in Prosk.

Den nachgezählten konnte eine Mitgliedschaft als poln. Widerstandsbewegung nicht nachgewiesen werden. Ich bitte, die gegen sie als angedeutete vorl. Identifizierungen wieder aufzuheben. Den Nachlassungen werde ich mitteilen.

✓ *Włodzisławski, Edmund*,
geb. am 2.1.1913 in Szew.

✓ *Włodzisławski, Zygmunt*,
geb. am 2.1.1924 in Szew.

✓ *Włodzisławski, Stanisław*,
geb. am 22.1.1919 in Szew.

Die nachgezählten *Włodzisławski* sind poln. Vollstamms- und Bürgerpflicht und Gewerbesteuer, für die poln. Widerstandsbewegung "ZZ" (Polnische Aufständischen Verband) gewesen, verpflichtet oder freiwillig waren, ausser dem, hatten von der Leitung der Organisation Kommando und unter anderem auch als "Nachbarn" des "ZZ". Die oben Mitgliedschaften an die Organisation abgeführt und illegale poln. Netzwerke aus dem Laufen und aus Weiterverbreiten erhalten.

Zu bitte, gegen die Schutzkraft mit den Ziele der Einweisung in

Fragment listy więźniów
skazanych 20.05.1944 r.
wyrokiem sądu doraźnego
na karę śmierci. Wyrok
został wykonany w KL
Stutthof

Jan Chilicki, ur. 27.07.1909 r.
w Sztabinie, komendant
placówki AK w Zakroczymiu,
zginął w obozie.

sygn. AIPN GK 629/2971

Akta śledcze Zygmunta Małysiaka

Geheime Staatspolizei

Geheime
Staatspolizeistelle
- IV 6.5

Personalien

Personalien: Nr.

Malysiak, Zygmunt, ...
20.2.1918 521/1
Luoansk

IV 1

64 60871/351

Geheime Staatspolizei
Staatspolitische Direktion / Reichstürker

19 5 5 172/66-60

Schützhafterbefehl

1944

Vor- und Zuname:	Zygmont K a l y s' i a k
Geburtsort und -Okt.	28.1.19 in Ługomir, Russland
Beruf:	Techniker
Familienstand:	ledig
Staatsangehörigkeit:	ehemals polnische
Religion:	Polnisch.
Rasse (bei Nichtarier anzugeben):	
Wohnort und Wohnung:	415 - Modlin, Gen. Modlin, Kr. Pilsnena

wird in Schutzhaft genommen.

Gründe:

Er - ~~XXX~~ - gefährdet nach dem Ergebnis der staatspolitischen Feststellungen durch sein - ~~XXX~~ - Verhalten den Bestand und die Sicherheit des Volkes und Staates. ~~XXXXXXXXXXXX~~

gez. S c h u l z **Beginnhaftigt**
Handwritten signature
St. Inspektor,

Stungs IV 1b-1462/44. k. Schnitterburg, den 6.1.44

Vfa. **Seheim**

1.) Vorwerk:

M. wurde am 10.5.44 durch das Greko Jugoslawe Festgenommen und dem Pol. Ref. Jurekewicz zugeführt.

Er betrautete, Angehöriger einer poln. Widerstandsbew. zu sein. Er gibt jedoch ab. für eine solche einen Plan von der Leistung Kollin ebenfalls zu haben.

M. wurde in der Sitzung des Stundengerichts für den Reg.-Bez. Mähren und den Kreis Sadanau am 20.5.44 zum Tode durch den Strang verurteilt. Seine Überführung zum Kz. Stutthof zwecks Aburteilung wurde veranlaßt. (Siehe Letzakte M.Br. IV 1b-579/44. g.)

2.) Karteikarte ergänzen. (K) *entf.*

3.) Haftliste eintragen.

4.) Reg.-. Eintragen. *ent. 20.*

5.) Vav. am 20.5.44

Fig. 7.6.44
Chm. 8.8.44

Zygmunt Małysiak ur. 20.02.1918 r. w Ługańsku,
aresztowany 10.03.1944 r. pod zarzutem
przynależności do polskiego ruchu oporu,
skazany 20.05.1944 r. na śmierć przez
powieszenie.
Wyrok wykonano w KL Stutthof 21.06.1944 r.

sygn. AIPN GK 629/I/951

Nakaz zastosowania aresztu ochronnego

Dokumenty z zasobu Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej

Karta z kartoteki gestapo

Adam Bomert ps. Bagnet
ur. 9.04.1912 r. w Woli
Brwileńskiej, wpisany na
niemiecką listę narodową
(DVL), aresztowany
14.04.1944 r., członek „PZP”
(kryptonim Armii Krajowej).
Udział w wsparciu
organizacji.

Skazany wyrokiem sądu
doraźnego na posiedzeniu
24.05.1944 r. na karę śmierci.
Wyrok wykonano 26.05.1944
r. w więzieniu policyjnym w
Pomiechówku.

Dokumenty z zasobu Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej

PROGRAM

28 września 2019

Publiczne Przedszkole „Pod Dębami”
ul. Nasielska 3, Pomiechówek

9.30 -10.00 Rejestracja uczestników

I. Powitanie gości

- 10.00 -10.20 dr Jarosław Szarek (Prezes IPN), Dariusz Tomasz Bielecki (Wójt Gminy Pomiechówek), mec. Piotr Jeżółkowski (Prezes Zarządu Fundacji Fort III Pomiechówek)

II. Prelekcje

- 10.20 -10.40 dr Piotr Oleńczak (Pełnomocnik Wojewody Mazowieckiego ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, członek Rady Fundacji Fort III Pomiechówek), *Zarys historii Fortu III Pomiechówek*
- 10.40 -11.00 Janusz Piwowar, Dorota Grzechocińska (AIPN), *Więzienie w Pomiechówku w świetle zachowanych akt niemieckiej tajnej policji państwowej w Ciechanowie/Płocku*
- 11.00 -11.20 Piotr Kędziora-Babiński (BUWiM IPN), *Prace archeologiczno-ekshumacyjne Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN na terenie Fortu III w Pomiechówku w latach 2018-2019*
- 11.20 -11.40 Marta Janczewska (ŻIH), *Dokumenty dotyczące obozu dla Żydów w Forcie III w Pomiechówku zachowane w Archiwum Ringelbluma (Podziemnym Archiwum Getta Warszawskiego)*

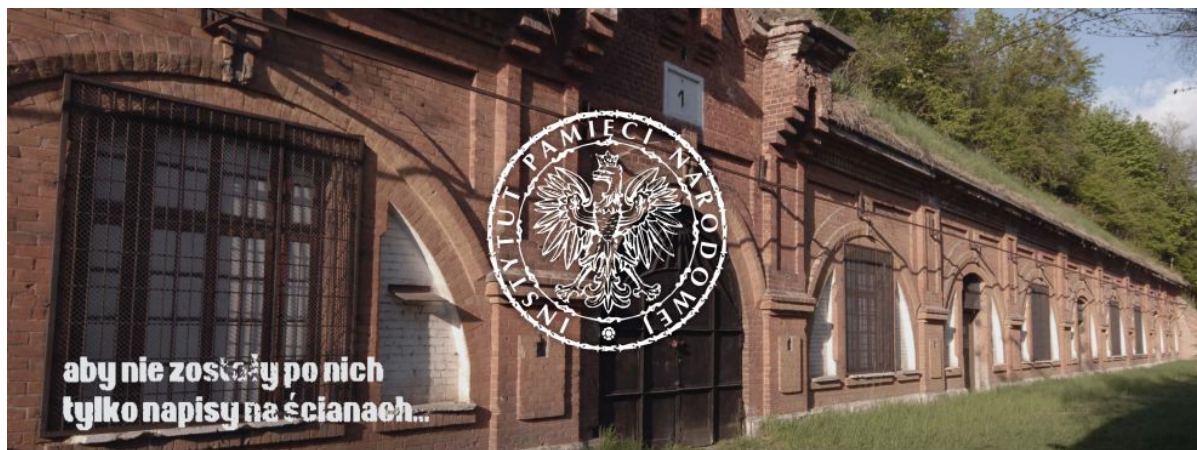
11.40 -12.00 Przerwa kawowa

- 12.00 -12.20 Marzena Kruk (Dyrektor AIPN), *Archiwum Pełne Pamięci - projekt realizowany w ramach Archiwum IPN*
- 12.20 -12.40 mec. Piotr Jeżółkowski (Prezes Zarządu Fundacji Fort III Pomiechówek), *Baza Więźniów i wspomnienia rodzin jako źródła wiedzy o Forcie III i jego ofiarach*

- 12.40 -13.10 Rafał Pękała (BEN IPN), *Relacje świadków historii Fortu III-prezentacja notacji*
 - 13.10 -13.30 dr Marek Tadeusz Frankowski, *Sadystyczny system przesłuchań i warunki życia więźniów elementem terroru personalnego i strukturalnego wobec Polaków i Żydów więzionych w Forcie III w Pomiechówku*
- 13.30 -14.20 Przerwa obiadowa

III. Panel dyskusyjny

- 14.20 -15.00 Fort III Pomiechówek - wczoraj, dziś, jutro...

Prezes Instytutu Pamięci Narodowej
Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
Wójt Gminy Pomiechówek
Fundacja Fort III Pomiechówek
Ośrodek Kultury PomPA w Pomiechówku

Zapraszają na konferencję naukową

FORT III POMIECHÓWEK – PRZYWRACANIE PAMIĘCI O OFIARACH NIEMIECKIEGO TERRORU

Konferencja odbędzie się

28 września 2019 r. o godz. 10.00

sala konferencyjna
Publiczne Przedszkole „Pod Dębami”, ul. Nasielska 3, Pomiechówek

szczegółowy program: www.pompa.pomiechówek.pl

Fundacja
Fort III
Pomiechówek

PomPA
Pomiechówek

wsparcie medialne:

Gazeta
NOWODWORSKA

TYGODNIK
NOWODWORSKI

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Konferencja edukacyjna

Konferencja naukowa „Fort III Pomiechówek – przywracanie pamięci o ofiarach niemieckiego terroru” – Pomiechówek 28 września 2019. Fot. Marlena Dziedzic-Nawrocka

Konferencja naukowa „Fort III Pomiechówek – przywracanie pamięci o ofiarach niemieckiego terroru” – Pomiechówek 28 września 2019. Fot. Marlena Dziedzic-Nawrocka

Konferencja naukowa „Fort III Pomiechówek – przywracanie pamięci o ofiarach niemieckiego terroru” – Pomiechówek 28 września 2019. Fot. Marlena Dziedzic-Nawrocka

Konferencja naukowa „Fort III Pomiechówek – przywracanie pamięci o ofiarach niemieckiego terroru” – Pomiechówek 28 września 2019. Fot. Marlena Dziedzic-Nawrocka

Konferencja naukowa „Fort III Pomiechówek – przywracanie pamięci o ofiarach niemieckiego terroru” – Pomiechówek 28 września 2019. Fot. Marlena Dziedzic-Nawrocka

Konferencja naukowa „Fort III Pomiechówek – przywracanie pamięci o ofiarach niemieckiego terroru” – Pomiechówek 28 września 2019. Fot. Marlena Dziedzic-Nawrocka

Konferencja naukowa „Fort III Pomiechówek – przywracanie pamięci o ofiarach niemieckiego terroru” – Pomiechówek 28 września 2019. Fot. Marlena Dziedzic-Nawrocka

Konferencja naukowa „Fort III Pomiechówek – przywracanie pamięci o ofiarach niemieckiego terroru” – Pomiechówek 28 września 2019. Fot. Marlena Dziedzic-Nawrocka

Pliki do pobrania

[Plakat \(pdf, 2.58 MB\)](#)

[Zaproszenie z programem konferencji \(pdf, 3.18 MB\)](#)